

Fakulta financí a účetnictví

Vysoká škola ekonomická v Praze

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA Z HLAVNÍ SPECIALIZACE UČITELSTVÍ EKONOMICKÝCH PŘEDMĚTŮ PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

Název v jazyce studijní povinnosti Name in Task Language	Státní závěrečná zkouška z Učitelství ekonomických předmětů		
Název česky Name in Czech	Státní závěrečná zkouška z :Učitelství ekonomických předmětů		
Název anglicky Name in English	Final State Exam in Teaching economic subjects		
Ident ID		Počet kreditů Credits	6
Forma povinnosti Task Format	ústní / oral	Jazyk povinnosti Task Language	český / Czech
Garant Sponsor	Ing. Alena Králová, Ph.D.		
Vstupní předmět(y) Prerequisites	Podmínkou pro skládání státní zkoušky je získání všech kreditů ve struktuře předepsané studijním plánem s výjimkou kreditů za jednotlivé části státní závěrečné zkoušky Státní zkouška se skládá ze dvou samostatných částí: 1. část: Pedagogika s psychologií 1DP419 Pedagogika 1DP 418 Pedagogická psychologie 2. část: Didaktika ekonomických předmětů 1DP506 Didaktika ekonomiky s praxí 1DP 507 Didaktika účetnictví s praxí		

Popis průběhu a klasifikace / Format and Assessment Description

Forma státní závěrečné zkoušky: ústní zkouška - student odpovídá na vylosované otázky

Obsah / Subject (okruhy, otázky)

1. část SZZ: Pedagogika s psychologií

1. Předmět pedagogiky, vymezení pojmu výchova a dalších pedagogických pojmů, soustava pedagogických disciplín.
2. Determinanty vývoje člověka, úloha výchovy ve vývoji, problém vychovatelnosti. Negativní důsledky krajních stanovisek dvoufaktorové teorie.
3. Výchova a společnost. Ekonomické a sociální souvislosti výchovy a vzdělávání.
4. Školská politika Evropské unie, hlavní trendy a vzdělávací strategie.
5. Pojetí výchovy a vzdělávání ve starověku.
6. Výchova a vzdělávání ve středověku.
7. Pedagogické názory v období renesance a humanismu.
8. Pedagogický systém Jana Ámose Komenského, jeho význam pro dnešní dobu.
9. Názory na výchovu a vzdělávání v Evropě v 17. - 20. století.
10. Vývoj školství a pedagogické názory v českých zemích v 17. – 20. století, významné osobnosti.
11. Vývoj školství a pedagogiky po vzniku samostatného Československa, současný stav.
12. Hnutí tzv. „nové výchovy“ v 19. - 20. století, jeho příčiny, hlavní směry.
13. Současné alternativní směry v pedagogické teorii a praxi.

14. Vymezení pojmu obecná didaktika, problém cíle a obsahu vzdělání, vzdělávací programy. Mezipředmětové vztahy, pokusy o předmětovou integraci.
15. Koncepte vyučování, jejich přednosti a nedostatky, didaktické zásady.
16. Metody vyučování, jejich klasifikace a praktické užití. Didaktické technické prostředky.
17. Organizační formy vyučování, problémy a perspektivy, modernizace forem. Využití v ekonomickém vzdělávání.
18. Motivace žáka jako pedagogicko-psychologický problém, motivace při vyučování ekonomickým předmětům.
19. Kontrola, hodnocení a klasifikace ve vyučování a v procesu výchovy. Hlavní problémy účelu a prostředků hodnocení, problém interpretace výsledků. Druhy a funkce zkoušek.
20. Pedagogická diagnostika, její cíle, prostředky a význam v práci učitele.
21. Osobnost učitele, podmínky jeho úspěšnosti. Příprava učitele na vyučování. Kompetence učitele, autorita a prestiž, aktuální problémy učitelské profese.
22. Žák a školní třída, sociální chování žáka, možnosti pedagogického ovlivnění. Výchovný systém školy, řád školy, studentská samospráva, školní tradice.
23. Morálka, její vývoj a význam v životě člověka. Svoboda a kázeň ve vztahu k odpovědnosti člověka. Morální rozvoj osobnosti, role výchovy.
24. Výchovná funkce rodiny. Nedostatky v rodinné výchově a možnosti jejich překonávání. Spolupráce školy s rodiči žáků, organizace rodičů. Formy práce třídního učitele s rodiči žáků.
25. Sociální prostředí mládeže. Pedagogický problém využívání volného času. Mimoškolní instituce výchovné a sociální. Hlavní příčiny sociálně patologických jevů a prevence.

1. Objasněte vztah biologické a sociální determinace a psychické regulace ve vývoji a formování lidské osobnosti. Uveďte důsledky i pro proces učení.
2. Rozeberte pojem společenská skupina, jaké jsou její znaky a druhy. Uveďte konkrétně, jak by měl učitel utvářet skupinu žáků na střední škole v rámci školní třídy a s jakými problémy se přitom setkává.
3. V čem tkví základní charakteristické rysy dospívající mládeže a jejich vliv na proces učení a vyučování. S jakými nejčastějšími výchovnými problémy se učitel setkává u dospívající mládeže na střední škole.
4. V čem spočívají charakteristické rysy psychiky dospělých a jejich vliv na proces učení a vyučování. V čem vidíte psychologickou problematiku studia pracujících na střední škole.
5. Pedagogická- psychologická diagnostika a charakteristika žáka, její význam pro výchovně vzdělávací proces a jak ji učitel sestavuje. Uveďte konkrétní postup.
6. V čem spatřujete psychologický význam a výchovnou funkci vzájemných vztahů mezi učitel a žákem. Jak by měl učitel utvářet optimální mezilidské vztahy při školní a mimoškolní činnosti. S jakými problémy se učitel v této oblasti setkává.
7. Objasněte základní pedagogicko-psychologický pojem učení. Co patří k podstatě učení, jaké jsou jeho aspekty a struktura. S jakými druhy učení se v praxi setkáváte a jak byste přihlížel k jeho jednotlivým fázím. Uveďte konkrétní příklady z práce učitele ekonomických předmětů.
8. Psychologické směry, jejich vliv na teorie učení a na pojetí utváření osobnosti. Uveďte konkrétní možnosti aplikace v práci učitele ekonomických předmětů.
9. Jaké jsou základní psychologické zákony a podmínky úspěšného učení a jak jich může učitel ekonomických předmětů ve své práci využít. Jak byste vedl žáky k osvojení metody učení (umění se učit).
10. Objasněte psychologický pojem motivace a její význam pro zvyšování efektivity vyučovacího procesu. Uveďte konkrétně, jak byste motivoval žáky k učení ve vybraném tématu.
11. Vysvětlíte problematiku schopností a nadání a jejich význam pro řízení a výsledky vyučovacího procesu. Jaké otázky jsou spojeny s psychologickým testováním inteligence. Jak byste pracoval s talentovanými žáky na středních ekonomických školách.
12. Rozeberte proces osvojování vědomostí a řízení tohoto procesu učitelem. Doložte příkladem z oblasti ekonomických předmětů. Jak byste vedl žáky k samostatnému získávání informací.
13. Rozeberte proces utváření rozumových dovedností a řízení tohoto procesu učitelem. Jak by měl učitel postupovat z hlediska logiky při objasňování pojmů a principů žákům. Uveďte příklad z oblasti ekonomických předmětů.
14. Seberegulační a dynamické vlastnosti osobnosti. Uveďte praktické využití znalostí temperamentu žáků ve výchovně vzdělávací práci učitele.
15. Nižší poznávací procesy a jejich využití v pedagogických souvislostech. Konkrétní příklady v ekonomické praxi.
16. Vyšší poznávací procesy se specifikou na myšlení a komunikaci v ekonomickém vzdělání. Uveďte praktické použití.
17. Analyzujte proces osvojování pohybových dovedností a řízení tohoto procesu učitelem. Jakých nedostatků by se měl učitel a žáci v tomto procesu vyvarovat. Dokreslete příkladem.
18. Osvětlete úlohu pozornosti, její význam v procesu učení a vyučování a jak by měl učitel využívat zákonitostí a vlastností pozornosti k upoutání a udržení pozornosti žáků ve vyučovací hodině. Uveďte na příkladu z vyučování některému ekonomickému předmětu.
19. Jaká je úloha paměti v procesu osvojování vědomostí, dovedností a návyků a jakým způsobem je možno využít zákonitostí paměti k předcházení zapomínání učiva. Jak byste čelil tendencím žáků o mechanické zapamatování.
20. Jakých psychohygienických požadavků by měl učitel dbát při procesu učení, vyučování a zkoušení žáků. Problematika únavy žáka a učitele ve vyučovacím procesu.
21. V čem tkví význam charakteru člověka. Které charakteristické rysy žáků jsou závažné pro výchovně vzdělávací proces. Jak byste utvářel žádoucí charakterové rysy žáků ve školní a mimoškolní práci na střední škole.

22. Objasněte pojem vůle a volního jednání. V čem spatřujete význam utváření volných vlastností pro rozvoj osobnosti žáka a jak byste tyto vlastnosti vychovával. Vyjděte z rozboru procesu volního jednání a uveďte, jak byste vytvářel u žáků dovednost rozhodování.
23. Emocionální stránka psychiky žáků a otázky citové výchovy. Naznačte příslušnou problematiku u žáků střední školy.
24. Zájmy žáků, jejich úloha a utváření ve výchovně vzdělávacím procesu. Dokreslete příkladem z oblasti ekonomických předmětů.
25. Formování osobnosti v náročných životních situacích (stresové, frustrující a konfliktogenní).

2. část SZZ:

-
1. Didaktická analýza úvodního tématického celku zaměřeného na základní ekonomické poznatky v ekonomice, na cíle a základy hospodaření.
 2. Didaktická analýza učiva o podstatě organizací a podniku.
 3. Didaktická analýza učiva o právních formách podniku.
 4. Didaktická analýza učiva o podnikových nákladech, výnosech a hospodářském výsledku.
 5. Didaktická analýza učiva o marketingu podniku se zaměřením na koncepci, průzkum trhu, propagaci a podporu prodeje.
 6. Didaktická analýza učiva o zásobovacích činnostech podniku, o hospodaření s materiálem a o vztazích k dodavatelům.
 7. Didaktická analýza učiva o činnostech s dlouhodobým majetkem podniku (pořízení, hospodaření, vyřazení, evidence).
 8. Didaktická analýza učiva o personální činnosti v podniku.
 9. Didaktická analýza učiva o výrobní činnosti podniku.
 10. Didaktická analýza učiva o marketingovém mixu se zaměřením na výrobek a cenu.
 11. Didaktická analýza učiva o národním a světovém hospodářství.
 12. Didaktická analýza učiva o podnicích specializujících se na zahraniční obchodní činnost.
 13. Didaktická analýza učiva o daních přímých (se zaměřením na daň z příjmu fyzických a právnických osob).
 14. Didaktická analýza učiva o celnictví a celní politice.
 15. Didaktická analýza učiva o peněžnictví.
 16. Didaktická analýza učiva o pojišťovnictví.
 17. Didaktická analýza učiva o finančním řízení podniku. Se zaměřením na financování a finanční analýzu.
 18. Didaktická analýza učiva o daních nepřímých.
 19. Didaktická analýza učiva o kapitálovém trhu se zaměřením na cenné papíry.
 20. Didaktická analýza učiva o podnikovém managementu.
 21. Didaktická analýza učiva o hospodářské politice.
 22. Didaktická analýza učiva o majetkových daních.
 23. Soustava učiva v předmětu ekonomika na středních školách.
-
1. Učivo o účetní dokumentaci na OA.
 2. Učivo o rozvaze podniku.
 3. Soustava účtů v účetnictví.
 4. Účetní zápisy a účetní knihy.
 5. Kontrola účetních zápisů, její nástroje a formy.
 6. Informace o nákladech na výrobu, o nedokončené výrobě a o výrobcích v účetnictví ve II. a III. ročníku OA.
 7. Evidence realizace výrobků, prací a služeb v účetnictví na OA.
 8. Účetní uzávěrka a závěrka v účetnictví ve II. ročníku OA.
 9. Evidence peněz, cenin, vkladů a krátkodobých úvěrů na bankovních účtech.
 10. Zúčtovací vztahy podniku v učivu účetnictví.
 11. Účtování materiálových zásob v účetnictví ve 2. ročníku OA.
 12. Pořízení a vyřazování dlouhodobého majetku ve vyučovacím procesu v účetnictví.
 13. Organizace evidence práce a mezd v průmyslových podnicích.
 14. Obsah výchovně vzdělávací práce v účetnictví na OA. Zvláštnosti organizace vyučování účetnictví.
 15. Zjišťování hospodářského výsledku, jeho evidence a zdanění v účetnictví na OA.
 16. Metody upevňování a prověřování učiva v účetnictví.
 17. Evidence materiálových zásob v podniku ve 2. koncentrickém okruhu učiva OA.
 18. Práce s účetními příklady v účetnictví. Význam příkladů ve výuce účetnictví. Zvyšování náročnosti při zadávání a řešení příkladů.
 19. Specifika předmětu účetnictví na vyšších odborných školách. Problematika vyrovnávání rozdílné úrovně vstupních znalostí z účetnictví.
-
20. Evidence nákladů na výrobu a evidence výrobků v účetnictví. Zařazení, cíle a obsah učiva ve finančním a vnitropodnikovém účetnictví.
 21. Časové rozlišení nákladů, výdajů a výnosů a příjmů v účetnictví.
 22. Evidence zboží v obchodě (způsob A, B, vč. daně z přidané hodnoty).
 23. Hospodaření hospodářských středisek. Cíle, obsah a zařazení učiva. Mezipředmětové a vnitřipředmětové vztahy. Základní pojmy. Oceňování výkonů. Evidence střediskových

nákladů a výnosů a zjištění hospodářského výsledku střediska.

Literatura / Reading

ISBN	Název knihy Book Title	Autoři Authors	Rok Year
	Literatura je shodná s literaturou předepsanou pro předměty vcházející do jednotlivých částí státní závěrečné zkoušky		